

	åk 7	åk 9
Har du talat med en närstående vuxen om rusmedel? (Till exempel förälder, vårnadshavare, släkting, lärare, ungdomsarbetare)		
1. Jo, en gång	14 %	6 %
2. Jo, några gånger	68 %	37 %
3. Jo, många gånger	17 %	51 %
4. Nej, jag har inte talat	1 %	6 %

NIKOTINPRODUKTER

Använder du någon nikotinprodukt? (så som cigaretter, snus, elcigaretter, vattenpipa)	åk 7	åk 9
1. Jag har inte provat	67 %	21 %
2. Jag har provat	20 %	44 %
3. Jag använder ibland	3 %	13 %
4. Jag använder dagligen en nikotinprodukt	3 %	10 %
5. Jag använder dagligen flera olika nikotinprodukter	4 %	8 %
6. Jag använder, men skulle vilja sluta	0 %	4 %
7. Jag har slutat använda nikotinprodukter	3 %	0 %

Nationellt har tobaksrökning minskat under hela 2000-talet bland unga. I början av 2000-talet rökte 25% av 8-9-klassister dagligen medan år 2023 låg procenten på 5.

Användning av snus har ökat från 2% till 4%. Allt som allt 39% av 8-9-klassister har prövat på någon nikotinprodukt. (Enkäten hälsa i skolan, THL 2023).

Vad anser du att är den största skadan som nikotinprodukter kan medföra åt ungdomar?	åk 7	åk 9
1. Försämrade kondition	-	13 %
2. Sjukdomar	-	24 %
3. Beroende	-	23 %
4. Det går åt mycket pengar	-	30 %
5. Inverkan på människorelationer	-	4 %
6. Någon annan skada	-	6 %

ALKOHOL

Dricker du alkohol?	åk 7	åk 9
1. Jag har inte druckit alkohol	36 %	11 %
2. Jag har smakat på alkohol	47 %	25 %
3. Jag dricker alkohol, men inte så att jag blir berusad	8 %	10 %
4. Jag har druckit mig berusad en gång	3 %	11 %
5. Jag dricker mig berusad då och då	1 %	27 %
6. Jag dricker mig berusad varje månad	1 %	10 %
7. Jag dricker mig berusad varje vecka	3 %	6 %
8. Jag har slutat använda alkohol	0 %	0 %

Andelen unga som är nyktra har ökat och alkoholdrickandet i berusningssyfte har minskat under de senaste åren. Nationellt har 68% av 8-9 klassister delgett att de är nyktra. 9% av åldergruppens ungdomar dricker i berusningssyfte minst varje månad och 4% dricker alkohol varje vecka. (Enkäten hälsa i skolan, THL 2023).

Vad anser du att är den största skadan som alkohol kan medföra åt ungdomar?	åk 7	åk 9
1. Olyckor	18 %	-
2. Våld	25 %	-
3. Beroende	16 %	-
4. Inverkan på människorelationer	4 %	-
5. Förändringar i beteende	7 %	-
6. Fysiska hälsoproblem	11 %	-
7. Problem med mentala hälsan	12 %	-
8. Någon annan skada	7 %	-

Har du nångång som följt av alkoholbruk...	åk 7	åk 9
1. Spytt	-	13 %
2. Mist ditt minne	-	1 %
3. Slocknat (blivit medvetslös)	-	1 %
4. Råkat ut för en olycka	-	0 %
5. Varit med i ett slagsmål	-	3 %
6. Sagt eller gjort något som du ångrat senare	-	16 %
7. Kört ett motorfordon eller fått skjuts av någon som varit påverkad av alkohol	-	6 %
8. Råkat ut för flera av de ovan nämnda exemplena	-	18 %
9. Jag har aldrig råkat ut för något av dessa	-	41 %

DROGER, NARKOTIKA

Har du blivit erbjuden droger?

	åk 7	åk 9
1. Nej	85 %	58 %
2. Jo, en vän eller en bekant bjöd	7 %	16 %
3. Jo, en främmande person bjöd	7 %	13 %
4. Jo, både en vän eller bekant och en främmande person har bjudit	1 %	14 %

Anser du att cannabis är skadligt för hälsan?

	åk 7	åk 9
1. Ja, och jag vet om skadorna	46 %	-
2. Ja, men jag vet inte om skadorna	43 %	-
3. Nej, det är inte skadligt för hälsan	11 %	-

Godkänner du sporadisk eller regelbunden användning av cannabis bland jämnåriga?

	åk 7	åk 9
1. Jag godkänner ingendera	- %	52 %
2. Jag godkänner sporadisk användning	- %	26 %
3. Jag godkänner regelbunden användning	- %	23 %

Vad anser du att är den största skadan som cannabis kan orsaka?

	åk 7	åk 9
1. Passivt beteende, inget intresserar	5 %	3 %
2. Problem med mentala hälsan	31 %	18 %
3. Beroende	26 %	32 %
4. Inverkan på inlärningsförmågan och minnet	15 %	18 %
5. Olaglighet	9 %	18 %
6. Inverkan på människorelationer	3 %	0 %
7. Någon annan skada	11 %	11 %

Har du provat eller använder du cannabis?

	åk 7	åk 9
1. Nej, och jag vill inte heller prova	89 %	59 %
2. Nej, men jag är intresserad av att prova	4 %	16 %
3. Jag har provat en gång	1 %	3 %
4. Jag har provat 2-5 gånger	1 %	3 %
5. Jag använder då och då	0 %	8 %
6. Jag använder regelbundet	4 %	8 %
7. Jag har provat eller använt, men jag har slutat	0 %	3 %

Nationellt har 8% av 8-9 klassisterna provat på cannabis år 2023. Inställningen mot cannabis har ändrats till mer godkännande under de senaste åren, men användningen har inte ökat i samma takt. 53% av 8-9 klassister anger att det är lätt att skaffa droger. (Enkäten hälsa i skolan, THL 2023).

TILL SLUT

Vem borde hjälpa en ungdom som använder rusmedel?

	åk 7	åk 9
1. Egna föräldrarna eller andra närstående vuxna	29 %	22 %
2. Vännerna	10 %	8 %
3. Närsamfunden (t.ex. skola, hobbyer, ungdomsarbete)	0 %	0 %
4. Polisen	5 %	5 %
5. Socialmyndigheterna/ barnskyddet	22 %	14 %
6. Alla vuxna	18 %	31 %
7. Ingen, rusmedelsanvändning är var och ens egen sak	16 %	20 %

Vad är det viktigaste i ditt liv för tillfället?

	åk 7	åk 9
1. Vänner	37 %	27 %
2. Partner (t.ex. flick- eller pojkvän)	12 %	17 %
3. Hälsa och välmående	2 %	0 %
4. Hobbyer och självförverkligande	10 %	23 %
5. Familjen	36 %	29 %
6. Skolan och studier	3 %	4 %

FÖR MERA INFORMATION

Förebyggande rusmedelsarbete EHYT rf, www.ehyt.fi/sv

EHYT rf:s webbplats för unga, www.buenotalk.fi

Droglänken: nyttig information om rusmedel, stöd för val, www.droglanken.fi

Hälsa i skolan enkäten, Institutet för hälsa och välfärd (THL)